

Länspensionärsråd

Tid och plats

2024-02-15 klockan 09.00-14.00.

Regionhusets sessionssal och VIP-matsal i Luleå.

09.00-10.45 Länspensionärsråd.

11.15-14.00 Gemensamt med tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

Deltagare

Camilla Friberg (S), ordförande

Ulf Boström (C)

Ellinor Sandlund (M)

Åke Bolmgren, PRO, via Teams

Eivy Blomdahl, PRO

Kerstin Öhrling, PRO

Siv Nilsson, SKPF, till 11.45

Ingrid Norberg, SKPF

Anita Hollström, SPF Seniorerna, via Teams

Övriga närvarande

Micke Boström, sekreterare

Protokollet justeras digitalt

Camilla Friberg, ordförande

Kerstin Öhrling, justerare

Micke Boström, sekreterare

1. Sammanträdet för länsensionärsrådet öppnas

Camilla hälsar ledamöterna välkomna och öppnar sammanträdet.

2. Upprop

Upprop hålls.

3. Val av protokolljusterare

Som protokolljusterare väljs Kerstin Öhrling.

4. Godkännande av dagordning

1. Sammanträdet öppnas.
2. Upprop.
3. Val av protokolljusterare.
4. Godkännande av dagordning.
5. Ärenden för länsensionärsrådet.
 - Arbete med strategisk plan för 2025–2027.
 - Övriga ärenden.
6. Informationsärenden (tillsammans med tillgänglighetsrådet).
 - Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken.
 - Hjälpmedelssamverkan.
 - Regionens arbete med att minska inhyrd personal.
 - Läget på sjukhusen kopplat till vårdplatser.
 - Hjälpmedelsfrågor i samverkan med kommunerna.
 - Införandet av nya journalsystemet Cosmic.
 - Tandvårdssituationen i Norrbotten.
 - Mänskliga rättigheter och diskriminering.
7. Sammanträdet avslutas.

Dagordningen godkänns.

5. Ärenden för länsensionärsrådet

Arbete med strategisk plan för 2025–2027

Camilla informerar om processen för att ta fram en strategisk plan för åren 2025–2027. Målet är att fastställa den nya planen vid regionfullmäktiges sammanträde i juni 2024. En nyhet är att den strategiska planen ska innehålla en finansplan/budget. När året 2024 sedan summeras så kan budgeten för de kommande åren justeras genom en tilläggsbudget som fastställs vid regionfullmäktiges sammanträde i februari 2025.

Just nu pågår arbete på den politiska nivån för att ta fram innehåll till den strategiska planen. Den 11 mars 2024 kommer de politiska partiernas gruppleddare, regionstyrelsens ledamöter, alla nämndsordföranden och fackliga representanter att träffas för en dialog om den strategiska planen. Då informerar verksamhetsföreträdare om de planeringsförutsättningar som regionen måste förhålla sig till i den strategiska planen. All verksamhet påverkas även av ett antal strategier som regionens verksamheter måste förhålla sig till.

I den nuvarande strategiska planen för 2024–2026 har politiken riktat ett antal uppdrag till verksamheten.

- Folkhälsa, sjukvård och tandvård
- Kompetensförsörjning
- Tillitsbaserat ledarskap
- Regional utveckling och kultur
- Ekonomi
- Beredskap

Camilla berättar att politiken inte är klar med förslag på uppdrag i den kommande strategiska planen. Många av uppdragen kommer förmodligen att kvarstå samt att det inte finns så mycket utrymme för den hårt ansträngda verksamheten att hantera många nya uppdrag.

Kompetensförsörjning

Ingrid uppmärksammar situationen med hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning i relation till att personer från andra delar av världen inte klarar det inkomstkrav som regeringen ställer för att få stanna i Sverige. Detta gör att personalsituationen inom hälso- och sjukvården riskerar att bli ännu värre, främst i kommunerna men även regionen kommer att påverkas. Ledamöterna diskuterar olika aspekter av situationen.

Samverkan

Kerstin frågar om hur samverkan med kommunerna ser ut när det gäller vård av äldre. Hon ser det som en viktig strategisk fråga för regionen. Ellinor framhåller att samverkan är viktig vid införandet av nära vård och skulle gärna se en utveckling på det området. Siv påminner om att det måste finnas ekonomiskt utrymme för primärvården att kunna ta ansvar vid införandet av nära vård. Hon menar att samarbetet mellan kommun och region måste öka och ser samtidigt problematiken med två huvudmän.

Utbildning och rekrytering

Anita frågar om distansutbildningar kopplat till arbetet med kompetensförsörjning. Ledamöterna diskuterar de utbildningar som finns och problematiken med att få utbildade personer att stanna i Norrbotten. Det behövs ytterligare stimulansåtgärder för att få personal att stanna kvar. Siv påpekar vikten

av samverkan med Luleå tekniska universitet (LTU) för att stimulera forskning och utvecklingsarbete. Det är nödvändigt för att få en bra verksamhet i Norrbotten och att attrahera personal. Ulf understryker att även fritiden är en viktig faktor för personer som ska bo och arbeta i Norrbotten. Ingrid menar att tillitsbaserat ledarskap är viktigt både för att få en bra verksamhet och för att få behålla personal.

Hygien

Kerstin påminner om att regionens arbete med hygienfrågor inte får glömmas bort. Den efterföljande diskussionen handlar om allt ifrån ökat resande, multiresistenta bakterier samt hygien- och städrutiner på bland annat sjukhusen.

Resor

Eivy påpekar att patienternas resor måste fungera. Det är en stor utmaning med de långa avstånden i Norrbotten. Ledamöterna diskuterar bland annat de olika kostnaderna för exempelvis färdtjänst och sjukresor men också högkostnadsskyddet, kollektivtrafiken och samverkan med skolskjutsarna. I sammanhanget uppmärksammas att kollektivtrafiken arbetar med en ny hemsida som ska underlätta resandet.

Tillgänglighet

Kerstin uppmärksammar ett stycke i den nuvarande strategiska planen som handlar om öppnare vårdformer och ökad tillgänglighet oberoende av tid och plats. Ledamöterna diskuterar tillgänglighetsfrågor ur flera perspektiv och konstaterar att för många är det viktigt att få prata med någon när man kontaktar hälso- och sjukvården.

Kvalitet och jämlikhet

Ledamöterna i läns pensionärsrådet är överens om vikten av att regionen arbetar med kvalitetssäkring och regelbundet gör uppföljningar för att se så att pengarna används rätt. Siv vill poängtera vikten av en jämlik vård i hela länet och nämner diabetesvården och osteoporos (benskörhet) som exempel. Den äldre befolkningen ökar i länet och därför är det också viktigt med en jämlik demensvård.

Beredskap

Kerstin påminner om vikten av beredskapslager för att regionen bland annat ska klara av läkemedelsförsörjningen vid kriser.

Hälsocentraler

Anita initierar en diskussion om hälsocentraler. Det handlar bland annat om listning vid regionens mottagningar och privata alternativ. Eivy uppmärksammar att olika hälsocentraler kan ha varierande patientunderlag inom sina geografiska upptagningsområden. Siv konstaterar att det inte fungerar med

fast vårdkontakt i dag. Vidare handlar samtalet om att vissa läkare har väldigt många patienter listade och att ta lärdom från hälsocentraler där verksamheten fungerar bra. Samtalet handlar även om att kalla vissa åldersgrupper kontinuerligt för undersökning, vikten av geriatrisk kompetens samt kontroll vid förlängning av recept. I sammanhanget informerar Camilla om att regionen nu ser över beställningsunderlaget till hälsocentralerna för att se om det kan bli mer jämställt.

Tolk

Slutligen diskuterar ledamöterna olika aspekter av tolkning i samband med besök till hälso- och sjukvården.

Övriga ärenden

Kallelser och kalenderbokningar

Sekreteraren Micke informerar om regionens utskick av kallelser och kalenderbokningar.

Kallelse

Inför varje sammanträde skickar regionen en kallelse via e-post. Kallelsen skickas både till ordinarie ledamöter och till de personliga ersättarna för kännedom. Ordinarie ledamöter som inte kan delta ska meddela detta till kanslisekreterarna@norrboten.se som då kallar ersättare. Kallelsen innehåller allt man behöver veta inför sammanträdet och även en länk till Teams om det finns möjlighet att delta digitalt.

Kalenderbokning

Regionen skickar även en kalenderbokning till varje sammanträde. Det är ett meddelande som skickas via e-post och ger mottagaren möjligheten att enkelt få in sammanträdet i sin digitala kalender. Kalenderbokningen kan även innehålla länk till sammanträdet om det finns möjlighet att delta digitalt. Den som inte vill använda sig av kalenderbokningen kan radera den utan åtgärd. För den som använder kalenderbokningar finns det några viktiga saker att tänka på.

- Det är inte säkert att tiderna i kalenderbokningen stämmer med den faktiska tiden för sammanträdet som står i kallelsen. Det är alltid tiden i kallelsen som gäller. Det händer ibland att ledamöter kommer till sammanträdet på fel tid. Då beror det så gott som alltid på att man har läst tiden i kalenderbokningen och inte i kallelsen.
- Att tacka ja eller nej till en kalenderbokning betyder inte att man har anmält sig till sammanträdet eller meddelat förhinder. Det ska göras enligt anvisningarna i kallelsen.
- Den som väljer att lägga till ett meddelande i sitt svar på en kalenderbokning riskerar att ingen läser det. Meddelanden ska skickas med e-post till kanslisekreterarna@norrboten.se om det är någonting man vill informera om eller undrar över.

Ersättning utöver sammanträdesarvode

Sekreteraren Micke informerar om regionens ersättningar utöver sammanträdesarvode.

Den som deltar vid ett sammanträde får automatiskt ett helt eller halvt arvode beroende på sammanträdet längd. Utöver detta kan man ansöka om andra ersättningar via pappersblanketten "Räkningsunderlag".

- Ersättning för förlorad arbetsinkomst
- bilersättning
- egna utlägg som exempelvis biljetter
- restid.

Ersättningen för förlorad arbetsinkomst kräver intyg från arbetsgivare. Bilersättningen baserar sig på körsträckan mellan bostaden och platsen för sammanträdet. Ersättningen för eget utlägg ska alltid styrkas med kvitto. Ersättningen för restid baserar sig på körsträckan mellan bostaden och platsen för sammanträdet.

1177

Eivy menar att tjänsten 1177 skulle kunna göras enklare. Ledamöterna diskuterar olika aspekter av att använda tjänsten. Camilla påminner om att frågan varit uppe tidigare för diskussion. Vidare informerar hon om att det pågår ett arbete med översyn av 1177 och att frågan även uppmärksammats i de lokala patientråden.

Samarbete över gränsen

Eivy frågar om samarbete över gränsen mellan Sverige och Finland. Camilla informerar om att ett visst samarbete finns. Den som söker vård på en hälso-central över gränsen kan behöva ligga ute med egna pengar länge eftersom handläggningstiden för Försäkringskassan och den finska motsvarigheten är lång. Detta är en problematisk fråga som regionen är medveten om men inte äger.

Servicepunkter

Ledamöterna diskuterar servicepunkter på små orter. Camilla informerar om att verksamheten själv har själva valt att stänga vissa och inte förmått att öppna andra. Det har inkommit en interpellation till regionfullmäktige som handlar om servicepunkterna. Frågan har också varit uppe i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Kostnadsfritt vaccin

Åke frågar hur det går med införande av kostnadsfri vaccination mot bältros. Ledamöterna diskuterar flera aspekter av vaccinering mot olika sjukdomar. Camilla informerar om att regionen följer myndigheternas rekommendationer som just nu är att inte erbjuda kostnadsfri vaccination mot bältros.

Osteoporos

Kerstin ber om en lägesrapport när det gäller osteoporosmottagningen och mätning av bentäthet. Hon är bekymrad över situationen med den långa väntetiden. Vidare kommer osteoporosskolor på tal igen. Flera ledamöter påpekar vikten av att fortbilda personal inom primärvården när det gäller osteoporos. Siv menar att det inte är en lokal verksamhetsfråga utan någonting som rör hela regionen. Camilla informerar om att regionen kommer att investera i två nya DXA-mätare (apparater som mäter bentäthet). Förhoppningsvis sker det under 2024. Camilla följer frågan och återkommer när det finns ny information.

Diabetes

Kerstin noterar att Region Norrbotten har fått väldigt låga resultat i den nationella mätningen Diabetesbarometern. Ledamöterna diskuterar diabetesvården och konstaterar att den rör hela regionen. Ingrid menar att man kan se på de hälsocentraler där diabetesvården fungerar bra och lära sig därifrån. Camilla konstaterar att det kan bli läge att återkomma till frågan framöver. Kanske också att bjuda in en diabetesläkare från Stadsvikens hälsocentral eller någon anna som kan berätta mer om verksamheten.

Äldremottagningar

Kerstin startar en diskussion om möjligheten att införa äldremottagningar. Camilla berättar att det är en fråga som (S) drivit tidigare men nu börjar tveka om. Ledamöterna diskuterar olika lösningar. Ett mer jämlikt alternativ skulle kunna vara geriatrisk kompetens i hela länet och möjligheten till en fast vårdkontakt. Det är viktigt att inte bara läkare utan även sjuksköterskor har geriatrisk kompetens.

Kiruna sjukhus

Anita frågar hur det går i frågan om Kiruna sjukhus. Camilla informerar om att förhandlingar pågår. Hon känner sig inte orolig och räknar med att arbetet fortsätter som det ska eftersom man behöver komma vidare i frågan. Just nu är det ingen panik med utrymningar från sjukhuset. Samtidigt finns en färdig evakueringsplan ifall det plötsligt skulle bli aktuellt.

6. Informationsärenden

Punkten genomförs tillsammans med tillgänglighetsråd Region Norrbotten.

Samverkansgruppen för tillgänglighet i kollektivtrafiken

Ingen ny information. Nästa sammanträde hålls den 18 maj 2024.

Hjälpmedelssamverkan

Ingen ny information vid detta tillfälle. Gruppen brukar sammanträda i maj.

Regionens arbete med att minska inhyrd personal

Regiondirektör Ulrika Sundqvist informerar om

- regionens arbete med att minska inhyrd personal
- läget på sjukhusen kopplat till vårdplatser.

Bland annat handlar det om förutsättningarna i Norrbotten när befolkningen blir allt äldre samtidigt som invånarantalet nästan inte ökar alls. Det är en stor utmaning för regionen när behovet av välfärdstjänster ökar samtidigt som det blir allt svårare att rekrytera personal.

Regionen arbetar främst med fem utvecklingsområden.

- Kompetensförsörjning
- ekonomi
- framtidens hälso- och sjukvård
- beredskap
- hållbarhet.

Ulrika berättar om regionens arbete med att minska andelen inhyrd personal och samtidigt öka den egna personalen. Delar av arbetet görs tillsammans med andra regioner i Sverige, exempelvis genom ett gemensamt nationellt avtal om ersättning vid hyrbemannning. En lägesavstämning visar att Region Norrbotten har klarat det första delmålet.

Bemanningsläget påverkar även situationen på sjukhusen. Ulrika ger några exempel från verksamheten som handlar om både utmaningar och lösningar. Hon redovisar även läget efter att regionen har gjort en översyn och kartlagt vilken personal man har och hur den är placerad. Vidare handlar det om eget arbete och samverkan för att utbilda fler för att situationen ska bli bättre.

Hjälpmedelsfrågor i samverkan med kommunerna

Den 1 januari 2025 ska en gemensam hjälpmedelsnämnd för regionen och kommunerna finnas på plats. Camilla informerar om att regionen arbetar med att ta fram ett reglemente och ett beslutsunderlag som först ska fastställas i POLSAM (politisk samverkansberedning för hälsa, vård, omsorg och skola) den 22 maj 2024 och sedan i regionen samt i alla kommuner. Hon återkommer när det finns någonting nytt att rapportera.

Införandet av nya journalsystemet Cosmic

Vid förra sammanträdet fick läns pensionärsrådet och tillgänglighetsråd Region Norrbotten information om införandet av det nya journalsystemet Cosmic. Camilla informerar om att införandet är försenat. Ny prognos för

införande är vecka 48. Hon återkommer när det finns någonting nytt att rapportera.

Tandvårdssituationen i Norrbotten

Regionrådet Birgitta Johansson Huuva informerar om läget för regionen när det gäller tandvården i Norrbotten. Bland annat kopplar hon detta till den fria etableringsrätten i förhållande till regionens uppdrag och ansvar.

Birgitta ger exempel på regionens utmaningar med att rekrytera tandläkare och de stora skillnaderna i länet. Hon redovisar flera olika insatser inom regionen för att öka den egna personalen. Samtidigt arbetar regionen med att motivera privata tandvårdsaktörer att vidga sitt utbud.

Det metodiska förbättringsarbetet kommer att ta tid. Under resans gång måste regionen samtidigt arbeta för att ständigt hitta nya lösningar.

Mänskliga rättigheter och diskriminering

Verksamhetsutvecklaren Helena Stenberg från Rättighetscentrum Norrbotten ger en grundutbildning i mänskliga rättigheter och diskriminering. Bland annat handlar innehållet om

- en presentation av Rättighetscentrum Norrbotten
- delar av diskrimineringslagen och de sju diskrimineringsgrunderna
- normer.

Helena går igenom de sju diskrimineringsgrunderna.

- Kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- köns(överskridande) identitet eller uttryck
- ålder.

Vidare handlar presentationen om olika former av diskriminering som diskrimineringslagen tar upp. Helena ger exempel på samhällsområden där diskriminering förbjuds och inte förbjuds. Det handlar också om normer och kopplingen till diskrimineringsgrunderna samt att ha ett normkritiskt perspektiv.

Helena och ledamöterna samtalar om olika exempel på diskriminering.

7. Sammanträdet avslutas

Camilla tackar ledamöterna för sitt engagemang och avslutar sammanträdet.